

Népfrent- tanácskozások

A Hazafias Népfrent Csongrád megyei pedagógiai bizottsága tegnapi, csütörtöki ülésén három napirendi pontot tárgyal. Először tájékoztató hangzott el a 600-as és a 601-es ipari szakmunkásképző intézetek nevelő-oktató munkájáról, majd az iskolaszövetkezetek tevékenységéről. Végül a szentesi üzemi szülői értekezletek tapasztalatairól hallgattak beszámolót a résztvevők.

Ugyancsak tegnap tartott ülést a Hazafias Népfrent Szeged városi honismereti bizottsága és a TIT történelmi szakosztálya. A tanácskozáson megemlékeztek városunk első okleveles említtésének 800. évfordulójáról.

Hétfélig programsorozat

Szegedi tévések az ifjúsági házban

A hétfélig szegedi televízióstudió kétnapos programsorozatot rendez a hét végén az ifjúsági házban. Holnap, szombaton délelőtt 10 órakor a stúdió munkatársának, Mráz Jánosnak grafikai lapjaiból nyit meg kamarképzést Tandi Lajos újságíró. A tárlat december 17-ig tekinthető meg.

A vasárnapi program délelőtti eseményeire gyerekeket várnak. Kilenc órától vetítik a Hattyúk tava című japán mesefilmet, majd fél 11-től válogatást mutatnak be a szegedi stúdió sikeres gyermekműsoraiból. Láthatják az érdeklődők a mi házuk toronyház. Az

ördög kilenc kérdése és a Balzsamtündér postája című produkciókat. Közreműködik a Szegedi Nemzeti Színház két művésze, Fodor Zsóka és Bodnár Zsolt.

Vasárnap délután 3 órától a felnőttek nézhetnek válogatást a stúdió munkatársai által készített filmekből. Megtekinthetik a Volán társastáncklubját bemutató Tánc lánc, a Szegedi Kisopera előadásában készült A baba, az Oltár Anyámnak, és a határainkon túli magyar költők műveiből a Gyulai Várszínházban rögzített, Lirafesztivál című műsorokat.

A decemberi Tisztatáj

Illyés Gyula hagyatékából újabb öt verset olvashatunk a folyóiratban — mindegyik a semmi közélet című, hamarosan megjelenő posztumusz kötet darabja. A halálra készülő, a búcsúzó, a „szívfagyba zárt ember” szól itt. Fodor András Illyés emlékére írt Testvérek című költeményét emeljük ki a versrovatból, valamint Utassy József remekművű négyversét, a Szép lassan. Ez utóbbit idézzük: „Rombol már az idő, rohamozzák arcom a ráncok, / gesztenyebarna hajam zúzmaravert, odavan / Kopnak a porcok is, elmeszesednek a nyútt csigolyák mind, / fújnak az őszi szelek, fájnak a gyöngy idegek.” Kiss Dénes, Iszlai Zoltán, Orbán Ottó és Kiss Benedek versei mellett az eddig jobbára szociográfusként ismert Berkovits György szenvedélyes valóságfaggató elbeszélést olvashatjuk.

A száz éve született Kós Károlyra emlékező összeállítás élén László Gyula professzor szól a romániai magyarság polihisztoráról. Emlekezésének első részében László Gyula a neki írt levelekből ad ízelítőt, a másodikban Kós Károly rajzait, metszeteit jellemzi, a harmadikban pedig az író egyik kiadatlan tanulmányát közli. Pomogáts Béla az erdélyi történelmi regényt elemzi, s megállapítja, hogy Kós Varjú nemzetség című regénye a krónikának és a balladának, „a régi Erdély e két igen jellegzetes irodalmi kifejezőmódjának mesteri egybeolvasztása”. Vajk Ilona az építész Kós portréját rajzolja meg. Érdekes közlemény a Tasnádi Gáboré: olyan Kós-leveleket publikál, melyek „a mai Magyarország legmagyarabb és legerősebb íróművésze”, Illyés Gyulára vonatkoznak. „Te tudod, hogy én milyen ösztöntel tisztelek és becsülöm Illyés Gyulát, nemcsak mint az Ady-Babits-Móriczék utáni magyar írógeneráció méltán világirodalmi rangú és tekintélyű íróművészt, hanem mint a népe sorsát tudatosan vállaló és egy életre elkötelezett hűséges szolgálóját is” — írja Kós 1976-ban. A Budai Nagy Antal című Kós-dramát 1959-ben a Szegedi Szabadtéri Játékokon is bemutatták, a darabról, bemutatónak történetéről Ablonczy László ad összefoglalót. (A decemberi számot Kós Károly rajzai illusztrálják.)

Sorozatában Tóth Béla a hajdani tisztai tujatjósok kalandjait idézi. Az Örökség rovatban Gál István Ortutay Gyula Babitshoz írt leveleit közli, az egyikben Ortutay éppen Hont Ferenc érdekében ír: „De én igazán nemcsak a nyomorára apellálok, hiszen nyomorgó ember van elég. De irodalmi munkássága is indokolná ebben a helyzetében a segítségét.”

A Kritika rovatban Csetri Lajos, Fülöp László, Kulcsár Szabó Ernő, Alföldy Jenő, Vasy Géza, Monostori Imre, Lengyel András és Bodri Ferenc elemzése olvasható Pilmiszky János, Cs. Szabó László, Esterházy Péter, Orbán Ottó, Kiss Benedek, Veress Miklós és Péter László közelmúltban megjelent könyvéről. A nemrég elhunyt Madácsy Lászlótól, a Tisztatáj első főszerkesztőjétől Vörös László búcsúzik — emlékezve a „nagyserű és megnyerő emberre”, a „sokoldalú és sokműfajú tudósra”, az igazi pedagógusra és nevelőre.

A KISZ lakásakciója

Beigazolódott a várakozás — rendkívüli az érdeklődés a KISZ OTP-lakásakciója iránt. A VI. ötéves tervben Szegeden 300, Csongrád megye más városaiban 100, garzonok és a balladának, „a régi Erdély e két igen jellegzetes irodalmi kifejezőmódjának mesteri egybeolvasztása”. Vajk Ilona az építész Kós portréját rajzolja meg. Érdekes közlemény a Tasnádi Gáboré: olyan Kós-leveleket publikál, melyek „a mai Magyarország legmagyarabb és legerősebb íróművésze”, Illyés Gyulára vonatkoznak. „Te tudod, hogy én milyen ösztöntel tisztelek és becsülöm Illyés Gyulát, nemcsak mint az Ady-Babits-Móriczék utáni magyar írógeneráció méltán világirodalmi rangú és tekintélyű íróművészt, hanem mint a népe sorsát tudatosan vállaló és egy életre elkötelezett hűséges szolgálóját is” — írja Kós 1976-ban. A Budai Nagy Antal című Kós-dramát 1959-ben a Szegedi Szabadtéri Játékokon is bemutatták, a darabról, bemutatónak történetéről Ablonczy László ad összefoglalót. (A decemberi számot Kós Károly rajzai illusztrálják.)

Szegeden a városi KISZ-bizottság irányítja az igénylésekkel kapcsolatos tennivalókat, s a városi tanács végleges döntése előtt a testület rangsorolja a jogosultakat. Az ifjúsági szervezet szegedi vezetői törekednek, hogy a lehető legdemokratikusabban történjen a lakások elosztása. Az igénylés feltételei között szerepelnek pontok, amelyeken nincs

Új szolgáltatás

Hirdetés - telefonon

Péntektől új lakossági szolgáltatást indít a Magyar Média, közösen a Magyar Postával és a Magyar Hírlap szerkesztőségével. Ezentúl telefonon is feladható újsághirdetés, a 383-355-ös számon, a hét minden napján — szombaton és vasárnap is — reggel 8-tól este 10 óráig. A hirdetést feljegyzik, majd a telefonálót visszahívják, beolvassák neki a kért apróhirdetés szövegét, amely a Magyar Hírlap két nappal későbbi számában jelenik meg. A telefonos hirdetés alapdíja szávként 10 forint, s azt a Magyar Posta számlázza a havi telefonszámla egyéb rovataiban.

A telefonszámon vidékről is feladhatunk apróhirdetést, ebben az esetben azonban — a visszahívás nagyobb költsége miatt — az alapdíjhoz némi pótdíjat is felszámítanak. (MTI)

mit vitatni, amelyek betartása kötelező. Így például a lakásra pályázóknak rendelkezniük kell érvényes szegedi igényléssel (egyedülálló esetben 1982. december 31. előtt beadott igénylés szükséges). Nehez beleszólni, s előírni sem lehet, hogy minden igénylő rendelkezzen már a pályázat beadásakor legalább 100 ezer forinttal. A fiatalok maguk ítélik meg, ki tudják-e fizetni ezt az összeget beköltözés előtt. A korábbi évek tapasztalata az, hogy néhányan rosszul számoltak, vagy rosszul takarékoskodtak: visszaléptek a vételtől, s ezzel nemcsak önmaguknak okoztak csalódást, hanem másokat, talán megfontoltabbakat, hátráltattak. Bebizonyosodott, megbízhatóbbak azok a vállalkozók, akik ifjúsági takarékkal rendelkeznek. Arra ugyanis kölcsönt ad az OTP, így célszerűnek látszik ezt a takarékosági módot választani. A demokratikus, igazságos döntések érdekében a KISZ-bizottság minden esetben kikéri a munkahelyi, intézményi ifjúsági szervezetek véleményét, s a rangsor megállapításakor ezeket veszik figyelembe. Sajnos, néhányszor előfordult, hogy a KISZ-szervezetek gondatlanul végezték e felelősségteljes feladatukat. Kevésbé ártanak akkor, ha — mintegy jóindulatuk bizonyítékaként

Diplomával vagy anélkül?

Egészségügyi szakdolgozók — magukról

Nem is olyan rég még szinte csak az orvos volt az egészségügy egyedüli felsőfokú végzettségű szakemberre. A tudomány fejlődése, a gyógyító munka feltételeinek javulása, bővülése szer-tegázó feladatok ösztönét zúdította az egészségügy „köz-katonáira” is. A fölhalmozódott ismeretek, a megduzzadt követelmények magasabb képzettségű szakembereket is követeltek. Létrejött az egészségügyi főiskola, amelynek folyamatos oktatómunkája révén toborzódní kezdett a diplomás egészségügyi szakdolgozók serege.

Az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete megyei bizottsága nemrégiben meg-tárgyalta annak a fölmérésnek az eredményét, melyet a megye főiskolát végzett egészségügyi szakdolgozóinak élet- és munkakörülményeiről készítették. Az eddig végzett 179 diplomás és a jelenlegi hallgatók közül faggattak 50 embert — kérdőíveken és kerekasztal-beszélgetéseken — közérzetükről.

Az összkép egyelőre nem tűnik rózsaszínnek. A nappali tagozaton végzettek csaknem mindegyike elmondta: munkába állásakor csalódás érte. Az iskolapadot eredményekkel tele hagyták el, s erre följosította őket a magasnak, igényesnek tartott elméleti képzés. De mi várta őket „az életben”? Tudásukat alulmúló feladatok tömkelege. A diétásnővérek panaszokdát: munkaidejük nagy részét adminisztrációval töltik el, holott diabetikával szeretnének foglalkozni, nem számvitellel, hisz nem erre készítette föl őket a főiskola. Elégedetlenek a gyógytornászok is: szak tudásukat aligha tudják kamatoztatni tornaterem és megfelelő eszközök hiányában. A védőnőket meglepte, hogy diplomával a zsebükbem nem jogosultak injekció beadására. Többen hangot adtak annak a kérésnek, hogy központilag összeállított munkaköri leírást kellene juttatni minden intézetvezetőnek arról, mi mindent bízhat a főiskolai végzettségű szakdolgozóra. Hiányzik a véze-

tő egészségügyi szakdolgozók jogköréről, hatásköréről szóló kézikönyv, nem rögzíti jogszabály, hogy az igazgató főorvosnak milyen munkáltatói jogokat kell adni a főiskolát végzett intézeti vezető főnököknek. Megszivlelendő kritikaként hangzott el: vezető orvosok és gazdasági szakemberek nagy része nem ismeri kellőképpen a főiskolai képzés anyagát, így nem csoda, ha maguk sem tudják, mit várhatnak a diplomás szakdolgozóiktól és mit nem.

Néhány javaslat elhangzott magával a képzéssel kapcsolatban is. A hozzászólók közül néhányan kifogásolták, hogy rossz a tankönyvellátás, nehezen lehet hozzájutni a kötelező irodalomhoz. A nappali tagozaton tanuló védőnők, közegészségügyi, járványügyi ellenőrök kevésnek tartják a gyakorlati időt. Fölvetődött, hogy Szegeden is indítani kellene — a védőnői szakhoz hasonlóan — kihelyezett, nappali tagozatos gyógytornász évfolyamot is, hiszen az évente Pesten

végző 30—40 szakember többnyire a fővárosban igyekszik elhelyezkedni, a vidéki kórházak pedig kénytelenek nélkülözni munkájukat.

Aki az egészségüggyel jellegette el magát, legyen az orvos, védőnő vagy segéd-ápolónő, föltehetően rendkívüli hivatástudattal lépett erre a pályára. Az ember-szereteten, a lelkiismeretes-égen kívül azonban fölbecsülhetetlen értéke van a szak tudásnak. Elkötavetyélni ezt éppúgy vétek, mint elhivatottság nélkül engedni bárkit is beteg emberek közelébe.

Hogy a diplomás egészség-tornász, a védőnő, a diétás-nővér miként kamatoztatja megszerzett, magas szintű tudását, az természetesen függ egyéni adottságaitól is, de attól is, milyen lehetőségeket biztosít erre a munkahely. S a „főnök”, az intézeti légkör, mint bárhol, itt is képes szárnyakat adni, avagy a meglevőket met-szeni....

Chikán Ágnes

Hétköznapiak

Gyerekszáj

Megállított az utcán egy kislány. Hét-nyolc éves lehetett. Azt mondta: „Kérek szépen egy zsebke-dőt.” Előhalasztam a táskámból, odaadtam, illedelmesen megköszönte.

„Jó, hogy nem öblítőt kért. Vagy szívószálat. Mi?” Ingerülten néztem a fiamra, hányszor mondtam, ki nem állhatom, mégis azt mondja: mi? És hogyhogy öblítő. Meg szívószál. Mi ütött ebbe a gyerekebe?

Csak otthon esett le a húszfilléres, hogy pakoltam a bevásárlókosárból. Hát persze, jön velem a boltba, mindig keresünk valamit, hiába. Mostában éppen a Wofalor című öblítőt és szívószálat. Ille né már vinni a napközibe, valamikor az év elején küldtem, de azt még a tavalyi készletből spóroltam. És... a kutyafáját, zsebke-dőt sincs, az utolsót adtam a kislánynak.

Elő a régen használt, hagyományosan orrtörési célokra alkalmas textil-lekkel. Am néhány nap múlva mind a mosásba került, s ezzel beütött a krach, mert bár olvastam az újságban, hogy nincs influenzajárvány, a gyerekek még nem olvasnak újságot, ennél fogva mindenik a teljes tájékoztatásáigól prüsszög, tüsszög, köhög — szóval tehetetlenségemben abszurd ötletem támadt. „Figyelj! Most lemész az utcára, megállítasz egy nénit, szipakolsz kicsit és kérsz tőle egy zsebke-dőt. Megvárod amíg elmegy, jön a következő, az eljárás ugyanaz. Ha tizedt össze-szedtél, jöhetsz, mára meg vagyunk mentve.”

Kimondtam, s már bántam. Ostoroztam magam, te jó isten, micsoda nevelés... Gyermekem praktikus erkölcsi érteke, viszont működött. Nem tett szert neki a dolog. Ez család, mondta, inkább cseréljünk. A múlt héten úgyis rengeteg neszkávét vettünk, minek isztok annyit, viszek le néhány dobozzal, hátha valakinek nem jutott a múltkor, de zsebke-dője még van. Ad érte. Zsebke-dőt vagy fehéj csomagolópapírt, mióta keresed, vagy alufóliát, vagy partviszvelet, esetleg az ajtózárból olyan bievót, ami a mienkbe mindig forog, és nem tudod kihúzni a kulcsot, és ideges leszel. Eh, inkább

kérek érte nemhabzósat, mondjuk Tomisztárt, és akkor bevágod az összes ruhazsebkendőmnek a mosógépbe és kész. Vagy tudod mit? Tégy a lavórból a habzós mosóporból, kibírsz egy kis mosást, van kézkezősöd, és akkor nem megyek sehova, hanem megkeresem végre a térképen, hol van Luxemburg!”

Azzal otthagytam. Illa berek nádak, erek. Rákönyököltem a mosógépre, ábrándoztam keveset a cserekereskedelmes régi szép időkről, meg a hiányok nevelő hatásáról. Munkára! — biztattam magam kisvártatva, és te-leengedtem a lavort viz-zel.

Gyereksizma

Mintha krimi, a tévében. Alkonyi félfhomály. A csúcsidő után vagyunk, kevesen járnak, de sietősen. Az iskola előtti füves térségen csoportosulás. Tompa puffanások, nyöszörgés. Közélebb megyek. Gyerekek állnak körül egy kicsike, sötét kabátcsomót. Gyerek van benne, összegömbölyödvé fekszik a földön. Megemelkedik egy csizmás láb, harmincnégyes ha lehet, mintha erős rugó lökné előrelendül. A kabátcsomóból jajszo szakad ki.

A másodpercnyi idő alatt, míg döbönt benuit-ságom tartott, még három rugást kapott. Egyet gyorsmorszájra, egyet a combjára, egyet az alsó lábszárára. Módszeresen, akkurátusan, gyorsan és erősen. Mit csináltak? — kiáltottam, futásnak eredtek, a csizmás visszaröhögött: „Okéban vagyunk? Bójj!” Így, hosszú ó-val és — határozottan hallatszik — j-vel.

Boy, fiacskám, mért tet-ték? „Csúfoltam” — nyöszörgött. A novemberi eső fölzártatta a földet. Vasv a könnye, a nyála. Vér nem. Hazakisérlek, nem kell, sirta, föl-tápaszkodott, hátára vette az iskolatáskát, elindult. Csupasár kabát.

Harcias kiskamaszokat ezerszer láttam birkózni. Ez valami más volt. Minta után szabadon — erőszak, brutalitás, kegyetlenség két és köznöv. Betesség. Honnan a minta? Régen rossz, ha más-honnan is, mint sejttem. De legalább: ne engedjék a krimikhez a serekeket!

Sulyok Erzsébet

M. E.